

พระราชบัญญัติ

แร่ (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๒๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๒

เป็นปีที่ ๓๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยแร่

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖ ทวิ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการสำรวจ การทดลอง การศึกษา หรือการวิจัยเกี่ยวกับแร่ ให้รัฐมนตรีโดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดพื้นที่ใด ๆ ให้เป็นเขตสำหรับดำเนินการสำรวจ การทดลอง การศึกษา หรือการวิจัยเกี่ยวกับแร่ได้

ภายในเขตที่กำหนดตามวรรคหนึ่งผู้ใดจะยื่นคำขออาชญาบัตร ประทานบัตรชั่วคราว หรือประทานบัตรไม่ได้ เว้นแต่ในกรณีที่รัฐมนตรีเห็นสมควรให้ยื่นคำขอได้เป็นกรณีพิเศษโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เมื่อหมดความจำเป็นที่จะใช้เขตพื้นที่เพื่อประโยชน์ดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐมนตรีประกาศยกเลิกในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐

“มาตรา ๖ จัตวา เพื่อประโยชน์แก่เศรษฐกิจของประเทศ รัฐมนตรีโดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดพื้นที่ใดที่มีแหล่งดินนาหรือบ่านาชั้นขมิ้ม ที่ได้ทำการสำรวจแล้วปรากฏว่ามีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์ และมีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงให้เป็นเขตแหล่งแร่

เล่ม ๕๖ ตอนที่ ๑๓๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๒๒

เพื่อออกประธานบัตรชั่วคราว หรือประธานบัตรได้เป็นอันดับแรกก่อน การสงวนหวงห้าม หรือใช้ประโยชน์อย่างอื่นในที่ดินในพินทนน แต่ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมด้วย”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕ ตร. แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐

“มาตรา ๕ ตร. ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องใช้เนื้อที่ในเขต อาชญาบัตร ประธานบัตรชั่วคราว หรือประธานบัตรใดเพื่อประโยชน์แก่ การอันเป็นสาธารณูปโภค การป้องกันประเทศหรือเพื่อประโยชน์ สาธารณะอย่างอื่นของรัฐ ให้รัฐมนตรีโดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรีมี อำนาจเรียกอาชญาบัตร ประธานบัตรชั่วคราว หรือประธานบัตรนั้นมา แก้ไขเปลี่ยนแปลงเนื้อที่ในเขตอาชญาบัตร ประธานบัตรชั่วคราว หรือ ประธานบัตรได้

ในกรณีที่ได้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเนื้อที่ในเขตอาชญาบัตร ประธานบัตรชั่วคราว หรือประธานบัตรตามวรรคหนึ่ง ผู้ถืออาชญาบัตร ประธานบัตรชั่วคราว หรือประธานบัตรจะเรียกร้องค่าเสียหายใดๆ มิได้”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖ และให้ใช้ความต่อไปแทน

“มาตรา ๑๒ ในเขตอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ เขตอาชญาบัตร พิเศษหรือเขตเหมืองแร่ หรือในเขตที่ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถานที่เพื่อ เก็บขังน้ำพุร้อนหรือมูลดินทราย หรือในเขตที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้กำหนด

เขตเพื่อการดังกล่าวแล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดนอกจากผู้ถืออาชญาบัตร ผู้ถือ
 ประทานบัตรชั่วคราว ผู้ถือประทานบัตร หรือผู้รับใบอนุญาตเข้าไปยึดถือ
 ครอบครอง ทำลาย หรือทำให้เสื่อมสภาพพันหรือทรัพย์สินในเขตนั้น
 เว้นแต่ผู้นั้นมีสิทธิทำเช่นนั้นได้โดยชอบด้วยกฎหมาย”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๕ ทวิ แห่งพระราช
 บัญญัติว่า พ.ศ. ๒๕๑๐

“มาตรา ๑๕ ทวิ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยึดหรืออายัด
 บรรดาเครื่องมือเครื่องใช้
 สัตว์พาหนะ ยานพาหนะหรือเครื่องจักรกลใดๆ ที่บุคคลได้ใช้ หรือมีเหตุ
 อันควรสงสัยว่าได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือเป็นอุปกรณ์ให้
 รับผลในการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ไว้เพื่อเป็นหลักฐานใน
 การพิจารณาคดีได้จนกว่าพนักงานอัยการสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือ
 จนกว่าคดีจะถึงที่สุด ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นของผู้กระทำความผิดหรือของ
 ผู้มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้กระทำความผิดหรือไม่

ทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดไว้ตามวรรคหนึ่ง ถ้าพนักงานอัยการ
 สั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีหรือศาลไม่พิพากษาให้รับ และผู้เป็นเจ้าของหรือ
 ผู้ครอบครองมิได้ร้องขอรับคืนภายในกำหนดหกเดือนนับแต่วันทราบ
 หรือถือว่าได้ทราบคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือวันที่คำพิพากษาถึงที่สุด
 แล้วแต่กรณี ให้ตกเป็นของกรมทรัพย์สิน

ถ้าทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดไว้จะเป็นการเสี่ยงต่อความเสียหาย
 หรือค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาจะเกินค่าของทรัพย์สิน รัฐมนตรีหรือผู้ซึ่ง

รัฐมนตรีมอบหมายจะจัดการขายหรือจำหน่ายทรัพย์สินนั้นก่อนถึงกำหนดตามวรรคสองก็ได้ ได้เงินเป็นจำนวนสุทธิเท่าใดให้ยึดไว้แทนทรัพย์สินนั้น

การขายหรือจำหน่ายทรัพย์สินตามวรรคสาม ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๕ ตี๋ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐

“มาตรา ๑๕ ตี๋ ในกรณีทรัพย์สินที่ยึดไว้ตามมาตรา ๑๕ ทวิ วรรคหนึ่ง มีใช้เป็นผู้กระทำความผิด หรือของผู้มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้กระทำความผิด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่โดยอนุมัติรัฐมนตรีคืนทรัพย์สินหรือเงิน แล้วแต่กรณี ให้แก่เจ้าของ ก่อนถึงกำหนดตามมาตรา ๑๕ ทวิ วรรคหนึ่ง ได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อทรัพย์สินนั้นไม่จำเป็นต้องใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีเป็นเหตุให้ทรัพย์สินนั้นถูกยึด หรือ

(๒) เมื่อผู้กระทำความผิดหรือผู้มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้กระทำความผิดได้ทรัพย์สินนั้นมาจากผู้เป็นเจ้าของโดยการกระทำความผิดทางอาญา”

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๓ ทวิ) ของมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

“(๓ ทวิ) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตให้ผู้รับช่วงการทำเหมืองและเลิกร้างช่วงการทำเหมือง”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่ให้คำปรึกษา คำแนะนำ และความเห็นแก่รัฐมนตรีในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การออกอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ อาชญาบัตรพิเศษ ประทานบัตรชั่วคราวและประทานบัตร ในพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติ หรือ พื้นที่เขตหวงห้ามของทางราชการ

(๒) การต่ออายุอาชญาบัตรพิเศษ และประทานบัตร

(๓) การอนุญาตให้โอนประทานบัตร

(๔) การส่งเพิกถอนอาชญาบัตร และประทานบัตร

(๕) เรื่องอื่นตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ผู้ยื่นคำขออาชญาบัตรพิเศษต้องกำหนดข้อผูกพันสำหรับการสำรวจ โดยระบุปริมาณเงินที่จะใช้จ่ายเพื่อการสำรวจสำหรับแต่ละปี ตลอดอายุของอาชญาบัตรพิเศษ และผู้ยื่นคำขออาชญาบัตรพิเศษจะเสนอให้ผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรี

กำหนดด้วยก็ได้ และให้ผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐดังกล่าว มีผลผูกพันผู้ถืออาชญาบัตรพิเศษต่อไปด้วย เมื่อผู้ถืออาชญาบัตรพิเศษนั้น ได้รับประทานบัตรชั่วคราวหรือประทานบัตรสำหรับการทำเหมืองแร่ ในเขตเนื้อที่ที่ดินได้รับอาชญาบัตรพิเศษนั้นด้วย”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๔ ผู้ใดประสงค์จะขอประทานบัตร ให้ยื่นคำขอต่อ ทรัพยากรธรณีประจำท้องที่พร้อมด้วยหลักฐานที่เชื่อถือได้ว่าพบแร่หรือมีแร่ชนิดที่ประสงค์จะเปิดการทำเหมืองอยู่ในเขตคำขอนั้น และผย่นคำขอจะเสนอให้ผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐในกรณีที่ได้รับประทานบัตรตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีกำหนดด้วยก็ได้

คำขอประทานบัตรแต่ละคำขอจะขอได้เขตหนึ่งไม่เกินสามร้อยไร่ เว้นแต่คำขอประทานบัตรทำเหมืองในทะเล”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๕ ในการออกประทานบัตรทำเหมืองในทะเล รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดเขตเหมืองแร่ให้แก่ผู้ขอไม่เกินรายละห้าหมื่นไร่ เว้นแต่ในกรณีที่รัฐมนตรีโดยอนุมัติของ คณะรัฐมนตรีเห็นสมควรกำหนดเขตเหมืองแร่ให้ผู้ขอเกินห้าหมื่นไร่

ในการออกประทานบัตรตามวรรคหนึ่ง รัฐมนตรีจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ เป็นพิเศษตามที่เห็นสมควรให้ผู้ถือประทานบัตรปฏิบัติก็ได้”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖ และให้ใช้ความต่อไปแทน

“มาตรา ๕๕ นอกจากค่าธรรมเนียมการออกประทานบัตรชั่วคราวหรือประทานบัตร ให้ผู้ถือประทานบัตรชั่วคราวหรือผู้ถือประทานบัตร เสียค่าธรรมเนียมเพื่อใช้เนื้อที่ในการทำเหมืองทุกปีตามจำนวนเนื้อที่ตลอดเขตเหมืองแร่ โดยต้องชำระล่วงหน้าแต่ละปี และต้องเสียเงินบำรุงพิเศษในอัตราไม่เกินร้อยละสิบของค่าภาคหลวงแร่ที่ผลิตได้จากประทานบัตรชั่วคราวหรือประทานบัตร ให้กรมทรัพยากรธรณีเก็บรักษาเงินบำรุงพิเศษดังกล่าวไว้เพื่อจัดสรรสำหรับใช้จ่ายในการฟื้นฟูพื้นที่ที่ได้ใช้ทำเหมืองแล้ว การป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และการใช้จ่ายในการบำรุงท้องถิ่นในจังหวัดที่มีการทำเหมือง

อัตราการใช้เงินบำรุงพิเศษ หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการเรียกเก็บเงินบำรุงพิเศษ รวมตลอดทั้งการจัดสรรเงินบำรุงพิเศษให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๑๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐

“หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการออกใบอนุญาตรับช่วงการทำเหมืองและเลิกรับช่วงการทำเหมือง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖ และให้ใช้ความต่อไปแทน

“มาตรา ๑๐๓ ทวิ เมื่อรัฐมนตรีพิจารณาเห็นสมควรจะประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดให้แร่ชนิดใดในปริมาณเท่าใดเป็นแร่ที่จะให้ผู้ซื้อ ผู้ขาย หรือผู้เก็บได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งหมวดนี้ได้ แต่ต้องเป็นแร่ที่ได้ชำระค่าภาคหลวงแร่ครบถ้วนตามมาตรา ๑๐๔ แล้ว”

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๔ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖ และให้ใช้ความต่อไปแทน

“มาตรา ๑๐๔ ผู้ถือประทานบัตรชั่วคราว ผู้ถือประทานบัตรผู้รับใบอนุญาตซื้อแร่ ผู้ครอบครองแร่ที่ได้จากการแต่งแร่ หรือผู้ประกอบการ โลหกรรม ต้องชำระค่าภาคหลวงแร่ ตามกฎหมายว่าด้วยพิกัตต์อัตราค่าภาคหลวงแร่ ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องชำระค่าภาคหลวงแร่สำหรับแร่ที่กำหนดไว้ในประทานบัตร รวมทั้งแร่ที่เป็นผลพลอยได้จากการทำเหมือง ให้ครบถ้วนตามปริมาณแร่ก่อนที่จะขนแร่ออกจากเขตเหมืองแร่

(๒) ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตซื้อแร่ได้ซื้อแร่จากผู้รับใบอนุญาตแร่แล้ว ต้องชำระค่าภาคหลวงแร่สำหรับแร่ที่ซื้อในเดือนที่แล้วมาภายในวันสุดท้ายของเดือนถัดจากเดือนที่ซื้อ

(๓) ในกรณีที่ผู้ถือประทานบัตรชั่วคราว ผู้ถือประทานบัตร หรือ ผู้รับใบอนุญาตซื้อแร่ ที่ซื้อแร่จากผู้รับใบอนุญาตก่อนแร่ ขนแร่ไปยัง เขตแต่งแร่หรือเขตโลหกรรมของตนเองหรือเขตแต่งแร่ หรือเขตโลหกรรม ของบุคคลอื่นซึ่งอธิบดีให้ความเห็นชอบแล้ว บุคคลดังกล่าวจะขอจัดการ ขำระค่าภาคหลวงแร่ไว้ก่อนจนกว่าจะแต่งแร่หรือประกอบโลหกรรมนั้น แล้วเสร็จก็ได้ แต่ต้องวางเงินประกันหรือจัดให้ธนาคารซึ่งอธิบดีเห็นชอบ เป็นผู้ค้ำประกันการชำระค่าภาคหลวงแร่ไว้ต่อทรัพยากรธรณีประจำท้องที่ ตามที่ทรัพยากรธรณีประจำท้องที่ที่กำหนด

(๔) ในกรณีที่นำแร่มาแต่งและได้แร่อย่างอื่นด้วย ต้องชำระ ค่าภาคหลวงแร่ สำหรับแร่ที่แต่งได้พร้อมกับการขออนุญาตมีแร่ไว้ใน กรอบครองตามมาตรา ๑๐๕

(๕) ในกรณีที่ตระกัมน์แร่ชนิดอื่นที่ยังมิได้ชำระค่าภาคหลวงแร่ มาก่อนเจือปนอยู่เกินปริมาณที่อธิบดีกำหนด ผู้ประกอบโลหกรรมต้อง ชำระค่าภาคหลวงแร่สำหรับแร่ที่เจือปนตามปริมาณที่คำนวณได้ให้ครบ ถ้วนก่อนที่จะขนตะกัมนั้นออกจากเขตโลหกรรม

ในกรณีที่มีการซื้อขายแร่ที่ตกเป็นของแผ่นดิน หากปรากฏว่าแร่ นั้นเป็นแร่ที่ยังมิได้ชำระค่าภาคหลวงแร่ ผู้ซื้อต้องชำระค่าภาคหลวงแร่ ตามกฎหมายว่าด้วยพิกคัตตราค่าภาคหลวงแร่สำหรับแร่ดังกล่าวพร้อมกับการขออนุญาตมีแร่ไว้ในกรอบครองตามมาตรา ๑๐๕”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๕ แห่งพระราชบัญญัติ แร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐๕ ห้ามมิให้ผู้ใดมีแร่ไว้ในครอบครองแต่ละชนิดเกินสองกิโลกรัม เว้นแต่

(๑) เป็นแร่ที่ได้รับใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครอง หรือเป็นแร่ที่ได้รับการยกเว้นตามมาตรา ๑๐๓ ทวิ

(๒) เป็นแร่ที่ได้มาจากการสำรวจแร่เพื่อนำไปวิเคราะห์หรือวิจัย ไม่เกินปริมาณที่กำหนดไว้ในอาชญาบัตร

(๓) เป็นแร่ที่ได้มาจากการทำเหมืองในเขตเหมืองแร่ที่เก็บแร่ขึ้นไว้

(๔) เป็นแร่ที่ได้รับใบอนุญาตขนแร่ให้ขามาเก็บในสถานที่เก็บแร่ตามใบอนุญาตตั้งสถานที่เก็บแร่

(๕) เป็นแร่ที่อยู่ในระหว่างขนแร่ตามใบอนุญาตขนแร่ หรือเป็นแร่ที่อยู่ในสถานที่พักแร่ตามที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตขนแร่

(๖) เป็นแร่ในสถานที่ซื้อแร่ ซึ่งแร่นั้นได้มาตามเอกสารที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๘

(๗) เป็นแร่ที่ได้รับใบอนุญาตขนแร่ให้ขามาแต่งแร่หรือประกอบโลหกรรมในเขตแต่งแร่หรือเขตโลหกรรมนั้น

(๘) เป็นแร่ที่ได้มาตามใบอนุญาตจัดหาแร่รายย่อย หรือใบอนุญาตร่อนแร่หรือได้มาตาม (๓) วรรคสอง ของมาตรา ๕๒

(๙) เป็นแร่ที่มีไว้ในครอบครองเพื่อการศึกษาหรือวิจัยของสถาบันวิจัยเอกชนที่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดี ส่วนราชการ องค์การของรัฐ หรือสถานบันการศึกษา

(๑๐) เป็นแร่ที่อธิบดีอนุญาตเป็นหนังสือใหม่ไว้ในครอบครอง
เป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย หรือ

(๑๑) เป็นแร่ในสภาพวัตถุสำเร็จรูปที่เป็นเครื่องใช้ เครื่องประดับ
ปฏิมากร หรือผลผลิตจากกรรมวิธีของโลหกรรมหรืออุตสาหกรรม”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑๐ แห่งพระราชบัญญัติ
แร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑๐ ผู้รับใบอนุญาตขนแร่จะขนแร่จากที่แห่งหนึ่งไป
ยังอีกแห่งหนึ่งตามที่กำหนดในใบอนุญาตได้แต่จะคราวตามปริมาณที่
กำหนดไว้ในใบอนุญาต

การขนแร่เกินใบอนุญาตสำหรับแร่ชนิดใดจะกระทำได้เพียงใด
และมีปริมาณเท่าใดให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

การขนแร่เกินใบอนุญาตตามวรรคสอง ให้ถือว่าแร่ นั้น เป็นแร่ ที่ ขน
ตามที่ได้รับอนุญาตให้ขนแร่ แต่ผู้รับใบอนุญาตขนแร่ต้องชำระค่าภาค
หลวงแร่ สำหรับแร่ในปริมาณที่เกินนั้น

การขนแร่เกินใบอนุญาตที่มิได้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
ให้ถือว่าแร่ที่ขนทั้งสิ้นนั้นเป็นแร่ที่ขนโดยไม่ได้รับใบอนุญาต”

มาตรา ๒๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๑๓ ทวิ แห่ง
พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐

“มาตรา ๑๑๓ ทวิ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา
กำหนดพื้นที่หรือสถานที่แห่งใดอันมีเขตกำหนดเป็นด้านตรวจ
แร่ได้”

มาตรา ๒๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๘ แห่งพระราชบัญญัติ
แร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๐๕ หรือมาตรา ๑๐๘ ต้อง
ระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งเท่าถึงห้าเท่าของมูลค่าแร่ตามราคาที่กำหนดโดย
กฎหมายว่าด้วยพิกัตอัตราค่าภาคหลวงแร่ที่ใช้บังคับอยู่ในวันกระทำความ
ผิด และรัฐมนตรีมีอำนาจเพิกถอนประทานบัตรชั่วคราว ประทานบัตร
หรือใบอนุญาตนั้นเสียได้เมื่อปรากฏว่า

(๑) มีแร่จากที่อื่นไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาตในเขต
เหมืองแร่ เขตแต่งแร่ เขตโลหกรรม สถานที่เก็บแร่ หรือสถานที่ซื้อแร่
หรือ

(๒) ขนแร่จากเขตเหมืองแร่ เขตแต่งแร่ เขตโลหกรรม สถานที่
เก็บแร่ หรือสถานที่ซื้อแร่ ออกไปนอกเขตหรือสถานที่ดังกล่าวโดยไม่
ได้รับอนุญาตขนแร่”

มาตรา ๒๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๔๘ ทวิ แห่ง
พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐

“มาตรา ๑๔๘ ทวิ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๐๖ หรือไม่ปฏิบัติตาม
เงื่อนไขที่กำหนดตามมาตรา ๑๐๖ หรือมาตรา ๑๐๘ ต้องระวางโทษปรับ
ไม่เกินห้าพันบาท”

มาตรา ๒๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๒ แห่งพระราชบัญญัติ
แร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับตั้งแต่ห้าเท่าถึงสิบเท่าของมูลค่าแร่ตามราคาที่กำหนด โดยกฎหมายว่าด้วยพิกัตต์ราคากลางแร่ที่ใช้บังคับอยู่ในวันกระทำความผิด หรือทั้งจำทั้งปรับ

เมื่อปรากฏว่าแร่ที่ส่งออกโดยไม่ได้รับอนุญาตนั้น เป็นแร่จาก ประทานบัตรชั่วคราว ประทานบัตร สถานที่ซื้อแร่ สถานที่เก็บแร่ เขต แต่งแร่ หรือเขตโลหกรรมใด ซึ่งผู้ถือประทานบัตรชั่วคราว ผู้ถือ ประทานบัตรหรือผู้รับใบอนุญาต แล้วแต่กรณี นั้นเป็นผู้กระทำความผิด ผู้สนับสนุนหรือผู้รู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิด รัฐมนตรีมีอำนาจ เพิกถอนประทานบัตรชั่วคราว ประทานบัตรหรือใบอนุญาตนั้นเสียได้

บทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการศุลกากร และอำนาจพนักงาน ศุลกากรตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น เฉพาะอย่างยิ่งที่ว่าด้วยการตรวจ การยึดและการริบของ การจับกุมผู้กระทำความผิด การแสดงเท็จและ การฟ้องร้อง ให้นำมาใช้บังคับแก่การนำเข้าหรือส่งออกนอกราชอาณาจักร ซึ่งแร่ที่อยู่ในความควบคุมตามมาตรา ๑๒๕ ด้วย”

มาตรา ๒๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๕๒ ทวิ แห่ง พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐

“มาตรา ๑๕๒ ทวิ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดตามมาตรา ๑๓๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท”

มาตรา ๒๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๕๒ ตรี แห่ง พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐

“มาตรา ๑๕๒ ตี ในกรณีที่ปรากฏว่าเร่งขาดหายไปจากบัญชีแสดงการขาดรายได้ของผู้ถือประทานบัตรชั่วคราว หรือผู้ถือประทานบัตร หรือบัญชีแสดงแรงเหลือของผู้รับใบอนุญาตขอแร่ ผู้รับใบอนุญาตตั้งสถานที่เก็บแร่ ผู้รับใบอนุญาตให้แร่ไว้ในครอบครอง ผู้รับใบอนุญาตแต่งแร่หรือผู้รับใบอนุญาตประกอบโลหกรรม โดยไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าการขาดหายของแร่ไม่มีสาเหตุจากความผิดของตน ผู้ถือประทานบัตรชั่วคราว ผู้ถือประทานบัตร หรือผู้รับใบอนุญาตขอแร่ ผู้รับใบอนุญาตตั้งสถานที่เก็บแร่ ผู้รับใบอนุญาตให้แร่ไว้ในครอบครอง ผู้รับใบอนุญาตแต่งแร่หรือผู้รับใบอนุญาตประกอบโลหกรรม แล้วแต่กรณี ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งเท่าถึงสามเท่าของมูลค่าแร่ที่ขาดหายไปตามราคาที่กำหนดโดยกฎหมายว่าด้วยพิศัตถ์ราคากาลหลวงแร่ที่ใช้บังคับอยู่ในวันกระทำความผิด และรัฐมนตรีมีอำนาจเพิกถอนประทานบัตรชั่วคราว ประทานบัตร หรือใบอนุญาตนั้นเสียได้”

มาตรา ๒๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๕๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐

“มาตรา ๑๕๓ ทวิ ในการกระทำความผิดตามมาตรา ๑๔๘ หรือมาตรา ๑๕๒ ตี ให้อธิบดีมีอำนาจทำการเปรียบเทียบให้ผู้กระทำความผิดชำระค่าปรับได้ไม่น้อยกว่าขั้นต่ำของค่าปรับที่กฎหมายกำหนด และเมื่อผู้กระทำความผิดได้ชำระค่าปรับแล้ว ให้คดีเป็นอันระงับ”

มาตรา ๒๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๔ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖ และให้ใช้ความต่อไปแทน

“มาตรา ๑๕๔ บรรดาแร่ เครื่องมือ เครื่องใช้ สัตว์พาหนะ ยานพาหนะ หรือเครื่องจักรกลใดๆ ที่บุคคลได้มา ได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือได้ใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดตามมาตรา ๑๓๓ มาตรา ๑๓๓ ตริ มาตรา ๑๓๕ มาตรา ๑๓๘ มาตรา ๑๔๒ มาตรา ๑๔๓ มาตรา ๑๔๕ มาตรา ๑๔๖ มาตรา ๑๔๘ มาตรา ๑๔๙ มาตรา ๑๕๑ ทวิ มาตรา ๑๕๒ หรือมาตรา ๑๕๒ ทวิ ให้ริบเสียทั้งสิ้น ไม่ว่าจะมีผู้ตกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่ เว้นแต่ทรัพย์สินนั้นเป็นของผู้อื่นซึ่งมิได้รู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิด ”

มาตรา ๒๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๕ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕๕ ในกรณีความผิดตามมาตรา ๑๓๓ ตริ มาตรา ๑๓๕ มาตรา ๑๔๒ มาตรา ๑๔๓ มาตรา ๑๔๕ มาตรา ๑๔๖ มาตรา ๑๔๘ มาตรา ๑๔๙ ทวิ มาตรา ๑๕๒ มาตรา ๑๕๒ ทวิ หรือมาตรา ๑๕๒ ตริ ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งจ่ายเงินสินบนแก่ผู้นำจับ และเงินรางวัลแก่ผู้จับตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด ในอัตราร้อยละห้าสิบจากจำนวนเงินสุทธிகำขายของกลางที่ศาลสั่งริบ แต่ในกรณีที่มิได้รับของกลางหรือของกลางไม่อาจจำหน่ายได้ ให้หักจ่ายร้อยละห้าสิบจากเงินค่าปรับ ส่วนรายที่ไม่ผู้นำจับให้หักจ่ายเป็นเงินรางวัลร้อยละสามสิบ

ในกรณีที่คดีเป็นอันระงับโดยการเปรียบเทียบปรับ ให้อธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบเป็นผู้สั่งจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลตามวรรคหนึ่ง

ในกรณีที่ยึดของกลางที่ต้องสงสัยในการกระทำความผิดได้โดยไม่ปรากฏตัวเจ้าของ ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายประกาศหาตัวเจ้าของ มีกำหนด สามสิบวัน หากไม่มีเจ้าของมาแสดงตัวภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ของกลางนั้นตกเป็นของแผ่นดิน และให้อธิบดีสั่งจำหน่ายของกลางนั้นแล้วหักค่าขายจ่ายเป็นเงินสินบนและเงินรางวัลตามวรรคหนึ่ง

การจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลตามวรรคหนึ่ง ให้แบ่งจ่ายแก่ฝ่ายผู้นำจับและฝ่ายผู้จับฝ่ายละเท่า ๆ กัน ถ้าผู้นำจับหรือผู้จับฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีหลายคน ให้จ่ายเงินสินบนหรือเงินรางวัลแก่บุคคลในฝ่ายนั้นคนละเท่า ๆ กัน”

มาตรา ๒๕ ให้ยกเลิกบัญญัติอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖ และให้ใช้บัญญัติอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติแร่ แทน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ส. โหตระกิตย์

รองนายกรัฐมนตรี

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๘

เล่ม ๘๖ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๒๒

บัญชีอัตราค่าธรรมเนียม

เลข ลำดับ	รายการ	อัตราค่าธรรมเนียม
๑	ค่าคำขอ ฉบับละ	๒๐ บาท
๒	ค่าอาชญาบัตรสำรวจแร่ ฉบับละ	๑๐๐ บาท
๓	ค่าอาชญาบัตรผูกขาด สำรวจแร่ ฉบับละ	๕๐๐ บาท
๔	ค่าอาชญาบัตรพิเศษหรือ ค่าต่ออายุอาชญาบัตรพิเศษ ฉบับละ	๑,๐๐๐ บาท
๕	ค่าประทานบัตรชั่วคราว ฉบับละ	๑,๐๐๐ บาท
๖	ค่าประทานบัตรหรือค่าต่อ อายุประทานบัตร แปลงละ	๑,๐๐๐ บาท
๗	ค่าใบอนุญาตหรือค่าต่ออายุ ใบอนุญาต ฉบับละ	๑,๐๐๐ บาท
๘	ค่าใช้เนื้อที่ (ก) ตามอาชญาบัตรผูกขาด สำรวจแร่หรืออาชญาบัตร พิเศษทุก ๑ ไร่ หรือเศษ ของ ๑ ไร่ แปลงละ	๖ บาท

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๕

เล่ม ๕๖ ตอนที่ ๗๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๒๒

เลข ลำดับ	รายการ	อัตราค่าธรรมเนียม
	(ข) ตามประธานบัตรหรือ ตามประธานบัตรชั่วคราว ทุก ๑ ไร่ หรือเศษ ของ ๑ ไร่	๒๐ บาท
๕	ค่ารังวัด ตามความยาวของระยะ รังวัดทุก ๔๐ เมตร หรือเศษ ของ ๔๐ เมตร	๒๐ บาท
๑๐	ค่าเขียนหรือจำลองแผนที่ ๕๐ ตารางเซนติเมตรแรก หรือต่ำกว่า แต่เปลี่ยนแปลง ทุก ๕๐ ตารางเซนติเมตรต่อไป หรือเศษของ ๕๐ ตารางเซนติเมตร	๒๐ บาท ๕ บาท
		แต่ไม่เกิน ฉบับละ ๒๐๐ บาท
๑๑	ค่าไต่สวน	เรื่องละ ๑๐๐ บาท
๑๒	ค่าหลักหมายเขตเหมืองแร่	หลักละ ๑๐๐ บาท
๑๓	ค่าโอนประธานบัตร	แปลงละ ๕๐๐ บาท
๑๔	ค่าธรรมเนียมในคำตอบแทน การโอนสิทธิทำเหมืองตาม ประธานบัตร	ร้อยละ ๔ บาท

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๐

เล่ม ๕๖ ตอนที่ ๗๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๒๒

เลข ลำดับ	รายการ	อัตราค่าธรรมเนียม
๑๕	ค่าตรวจสอบ ทดลอง หรือวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ ตัวอย่างหนึ่ง ๆ แร่ หรือธาตุ หรือรายการละ	๑,๐๐๐ บาท
๑๖	ค่าคัดสำเนาหรือถ่ายเอกสาร หน้าละ	๑๐ บาท
๑๗	ค่ารับรองสำเนาเอกสาร ฉบับละ	๕๐ บาท
๑๘	ค่าตรวจสอบเอกสารหลักฐาน เรืองละ	๑๐๐ บาท
๑๙	ค่ากรอกแบบพิมพ์คำขอเมื่อผู้ ประสงค์ยื่นคำขอต้องการ ฉบับละ	๕ บาท
๒๐	ค่าใบแทนอาชญาบัตร ประทาน บัตรชั่วคราว ประทานบัตร หรือใบอนุญาต ฉบับละ	๒๐๐ บาท
๒๑	ค่าจดทะเบียนหนังสือมอบอำนาจ ฉบับละ	๑๐๐ บาท
๒๒	ค่าธรรมเนียมหยุดการทำเหมือง ทุก ๑ ไร่ หรือเศษของ ๑ ไร่ บิลละ	๒๐ บาท
๒๓	ค่าธรรมเนียมการทดน้ำหรือชักน้ำ คำนวณตามปริมาณน้ำที่ไหลทุก ๑ ลูกบาศก์เมตร หรือเศษของ ๑ ลูกบาศก์เมตร ต่อ ๑ นาที บิลละ	๑๐๐ บาท

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจาก
 บทบัญญัติตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราช
 บัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖ ยังไม่เหมาะสมและไม่มีประสิทธิภาพใน
 การป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยแร่ และการ
 กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมที่จะเรียกเก็บยังต่ำ ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ใน
 ปัจจุบัน สมควรแก้ไขกฎหมายว่าด้วยแร่ให้รัดกุมและเหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติ